

**«Εγγυήσεις Προέλευσης:
Οι κανονιστικές εκφάνσεις ενός
εργαλείου της πράσινης οικονομίας»**

12ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ε- Θέμις

«Το Δίκαιο της Ενέργειας & του Περιβάλλοντος»,

Βόλος 10 & 11 Μαρτίου 2023

ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, Δ.Ν.

ΠΛΑΤΗΣ - ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΕΥ.ΕΛΛΑΔΟΣ

**Platis - Anastasiadis
& Associates**

Περιεχόμενα

01

Εισαγωγή

03

Ρυθμιστικό Πλαίσιο

02

Νομικές Βάσεις

04

Προβληματισμοί και
Διαπιστώσεις

01. Εισαγωγή

- ✓ **Έννοια Εγγυήσεων Προέλευσης (ΕΠ):** Ηλεκτρονικά πιστοποιητικά – πιστοποιείται η παραγωγή Η/Ε από Α.Π.Ε. ή Σ.Η.Θ.Υ.Α.
- ✓ **Λειτουργία** (πληροφόρηση καταναλωτή, εμπιστοσύνη συναλλασσόμενων, προώθηση στόχων διείσδυσης Α.Π.Ε. στο ενεργειακό μείγμα)

- ✓ **Βασικά χαρακτηριστικά:**

- Ευρωπαϊκής προέλευσης.
- Εκδίδονται από ανεξάρτητο φορέα (Ελλάδα: Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π.).
- 1 ΕΠ = 1 MWh
- Εμπεριέχουν πληροφορία σχετικά με τον σταθμό παραγωγής Η/Ε, τον τόπο και χρόνο παραγωγής της Η/Ε και τη λήψη κρατικής ενίσχυσης (διαθέτουν μοναδικό αριθμό ταυτοποίησης)
- Πιστοποιούν την παραγωγή Η/Ε για χρονικό διάστημα ενός ημερολογιακού μήνα.
- Έχουν χρόνο λήξης (12 μήνες από την παραγωγή της αντίστοιχης ενέργειας).
- Εκπληρώνουν τον σκοπό τους και αναλώνονται («ανακαλούνται») μία μοναδική φορά.
- Η ανάκληση γίνεται κυρίως με την προμήθεια Η/Ε ή την πώληση της σχετικής Η/Ε σε τελικό καταναλωτή (για τον αυτοπαραγωγό ανακαλούνται οι ΕΠ για την ενέργεια που ιδιοκαταναλώνει).

01. Εισαγωγή

✓ Βασικά χαρακτηριστικά (συνέχεια):

- Μπορούν να μεταβιβάζονται χωριστά ή μαζί με την υλική μεταβίβαση ενέργειας στην οποία αφορούν.
- Δυνατότητα χωριστής μεταβίβασης → Ανάγκη αποφυγής διπλής προσμέτρησης και διπλής ανάκλησης (δηλ., Η/Ε για την οποία η ΕΠ έχει πωληθεί χωριστά, δεν πρέπει να πωλείται στον τελικό καταναλωτή ως Η/Ε που έχει παραχθεί από Α.Π.Ε. → Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστοποιητικών της Ενέργειας.
- Σημασία τήρησης μητρώων και παρακολούθησης σε επίπεδο εθνικό και ευρωπαϊκό (ΔΑΠΕΕΠ, Ρ.Α.Ε., European Energy Certificate System – EECS).
- Βάσει ευρωπαϊκού δικαίου, μπορεί να επιβληθεί στους προμηθευτές που κάνουν δημόσιες ανακοινώσεις σχετικά με το ενεργειακό τους μείγμα, να περιλαμβάνουν ελάχιστο ποσοστό ΕΠ.
- Ευρύτερος στόχος, η υπέρ του τελικού καταναλωτή δημιουργία ενιαίας αγοράς για το προϊόν αυτό σε επίπεδο Ε.Ε. και συμβεβλημένων τρίτων χωρών
 - Επιταγή για αμοιβαία αναγνώριση των ΕΠ από τα ΚΜ
 - Σε περίπτωση αναιτιολόγητης άρνησης αναγνώρισης, αρμοδιότητα Ευρωπαϊκής Επιτροπής να την επιβάλει
 - Υπό όρους και από τρίτες χώρες
- Ανάγκη αποφυγής διπλής αποζημίωσης παραγωγού → Τα ΚΜ μπορούν να απαγορεύουν την παροχή κρατικής ενίσχυσης σε παραγωγό που λαμβάνει ταυτόχρονα ΕΠ για την ίδια ενέργεια.

02. Νομικές Βάσεις

A *Ενωσιακό Δίκαιο*

- Οδηγία 2018/2001/ΕΚ (αναδιατ.) [Οδηγία RED II recast]

B *Εθνικό Δίκαιο*

- ΕΣΕΚ (Απόφαση Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής υπ'αρ. 4/23.12.2019, ΦΕΚ Β' 4893)
- Ν. 3468/2006
- Ν 4951/2022 (ενσωμάτωση Οδηγίας 2018/2001/ΕΚ (αναδιατ.)
- Υ.Α. ΥΠΕΝ «Εφαρμογή του Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Η.Θ.Υ.Α. και Μηχανισμού Διασφάλισής του» (ΦΕΚ Β' 4246/10-8-2022)

03. Ρυθμιστικό πλαίσιο

Έκδοση ΕΠ

Οι ΕΠ εκδίδονται για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από:

- Σταθμούς Α.Π.Ε.
- Υδροηλεκτρικούς σταθμούς
- Σ.Η.Θ.Υ.Α με χρήση μιας ή περισσότερων μορφών Α.Π.Ε (μόνο για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται)
- Υβριδικούς Σταθμούς
- Σταθμούς αποθήκευσης για την Η/Ε που διοχετεύουν στο Σύστημα ή στο Δίκτυο, εάν ανακαλούνται ΕΠ ισόποσες της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται για την πλήρωση του σταθμού.

* Εγγραφή στο Μητρώο Εγκαταστάσεων του ΔΑΠΕΕΠ

➤ ΔΑΠΕΕΠ: Φορέας Έκδοσης

➤ ΡΑΕ: Φορέας Ελέγχου

➤ Δικαιούχοι ΕΠ*:

→ ΔΑΠΕΕΠ

ή

→ ο (αυτό)παραγωγός Η/Ε

* **εξαρτάται από:** ημερομηνία θέσης σε λειτουργία του σταθμού (πριν ή μετά την 01.01.2021), ταυτόχρονη λήψη λειτουργικής ενίσχυσης ή μη, μεγάλα υδροηλεκτρικά)

Σημασία διάκρισης: καθορισμός του αρχικού δικαιούχου ΕΠ αλλά και του επιτρεπτού τρόπου μεταβίβασης ΕΠ

03. Ρυθμιστικό πλαίσιο

Έκδοση ΕΠ

Αναλυτικότερα, υπέρ ποιου εκδίδεται η ΕΠ;

A) Υπέρ του ΔΑΠΕΕΠ, όταν η ενέργεια παράγεται από:

1. Σταθμούς που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 01.01.2021 (με την επιφύλαξη του **B**)
2. Σταθμούς που έχουν τεθεί σε λειτουργία μετά την 01.01.2021 και έχουν λάβει ή λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση, μέχρι τη λήξη της σχετικής Σύμβασης Λειτουργικής Ενίσχυσης.

B) Υπέρ του Παραγωγού, όταν η ενέργεια παράγεται από:

1. Μεγάλους υδροηλεκτρικούς σταθμούς.
2. Σταθμούς που έχουν λάβει ή λαμβάνουν μόνο επενδυτική ενίσχυση.
3. Σταθμούς που δεν έχουν λάβει ή δεν λαμβάνουν λειτουργική ενίσχυση.
4. Σταθμούς εφόσον έχει λήξει η Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης.

* Ειδικότερες ρυθμίσεις για ΕΠ που εκδίδονται για Η/Ε παραγόμενη από αυτοπαραγωγούς και αυτόνομους παραγωγούς

03. Ρυθμιστικό πλαίσιο

Μεταβολή κατόχου σταθμού - Μεταβίβαση ΕΠ

➤ *Αν μεταβολή κατόχου του σταθμού παραγωγής →*

Ο ΔΑΠΕΕΠ μεταβιβάζει τις εν ισχύ ΕΠ στον νέο κάτοχο

➤ *Μεταβίβαση και ανάκληση των ΕΠ που έχουν εκδοθεί υπέρ ΔΑΠΕΕΠ:*

- Αν αφορούν σταθμούς που έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν την 01.01.2021: ανακαλούνται αζημίως υπέρ των τελικών πελατών των προμηθευτών.
- Αν αφορούν σταθμούς που έχουν τεθεί σε λειτουργία μετά την 1η Ιανουαρίου 2021, μεταβιβάζονται μέσω πλειοδοτικών δημοπρασιών → Κανονισμός Δημοπρασιών της ΡΑΕ (διαδικασία εν εξελίξει)
 - ❑ Η 1η δημοπρασία διενεργείται εντός 6 μηνών από τη δημοσίευση του Κανονισμού σε ΦΕΚ.
 - ❑ Τα έσοδα θα μειώσουν το Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων

➤ *Μεταβίβαση και ανάκληση των ΕΠ υπέρ παραγωγού Η/Ε:*

- Μέσω βάθρων εμπορίας ή μέσω διμερών συμφωνιών

➤ *Κάθε μεταβίβαση καταχωρείται στο Μητρώο ΕΠ του ΔΑΠΕΕΠ.*

03. Ρυθμιστικό πλαίσιο

Τρέχουσες Νομοθετικές Εξελίξεις

Εν αναμονή έκδοσης του Κανονισμού Δημοπρασιών της Ρ.Α.Ε.

(θέσπιση Μητρώου Συμμετεχόντων στις Δημοπρασίες, διαδικασία διεξαγωγής των δημοπρασιών, υποχρεώσεις και δικαιώματα συμμετεχόντων, κανόνες κάλυψης, εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών, κ.ά.)

Πρόταση ΔΑΠΕΕΠ:

Δημοπρασία τύπου single round sealed-bid, pay as bid

04. Προβληματισμοί

- ✓ Πιθανός κίνδυνος *market failures* (εμπόδια εισόδου, τεχνητή αύξηση ή μείωση προσφοράς και ζήτησης, ασύμμετρη πληροφόρηση, κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης);
- ✓ Επαρκή κίνητρα απόκτησης ΕΠ αν οι προμηθευτές Η/Ε δεν είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν ορισμένο ελάχιστο αριθμό ΕΠ;
- ✓ Η μη χορήγηση ΕΠ σε παραγωγό που λαμβάνει κρατική ενίσχυση (με λογιστικό συνυπολογισμό της αγοραίας αξίας της ΕΠ) αποδυναμώνει την ικανότητα αυτοχρηματοδότησης των σταθμών και άρα μείωσης εν τέλει της κρατικής ενίσχυσης;
Εμποδίζει τον παραγωγό από τη σύναψη συγκεκριμένων διμερών συμβάσεων πώλησης Η/Ε;
- ✓ Αύξηση ταυτοχρονισμού ΕΠ με παραγόμενη Η/Ε (π.χ. σε επίπεδο ώρας);

04. Διαπιστώσεις

- ✓ *Οικονομικά μεγέθη τελευταίας δεκαετίας: σημαντική ανάπτυξη της αγοράς των ΕΠ σε ευρωπαϊκό επίπεδο.*
- ✓ *Ωστόσο, δεν φαίνεται να εξελίσσεται ακόμα με τους ίδιους ρυθμούς της ανάπτυξης της φυσικής αγοράς πράσινης Η/Ε.*
- ✓ *Στο μέλλον, εξαγωγή σαφέστερων συμπερασμάτων και από την πορεία*
 - *της αγοράς περιβαλλοντικών προϊόντων δομημένων επί τη βάση Η/Ε παραγόμενης από συγκεκριμένες τεχνολογίες Α.Π.Ε.,*
 - *του ρυθμού ζήτησης ΕΠ αποσυνδεδεμένα από την υλική μεταβίβαση της αντίστοιχης πράσινης Η/Ε,*
 - *της ανάπτυξης της αγοράς ΕΠ για άλλα ενεργειακά προϊόντα (π.χ. υδρογόνο).*

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Μαρία Ιωάννου
Δικηγόρος, Δ.Ν.

Πλατής - Αναστασιάδης & Συνεργάτες Δικηγορική Εταιρεία – ΕΥ Ελλάδα

Τηλ.: 210 638 8297

Κιν.: 698 010 1652

E-mail: Maria.Ioannou1@gr.ey.com